

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gregorii M. in Ezechielem homiliae - Cod. Aug. perg. 71

Gregor <I., Papst>

[S.l.], [9. Jahrh.]

Homelia VI

[urn:nbn:de:bsz:31-63650](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-63650)

ppheta suppliciter dicamus.
O mnia opera tua operatus es nob
Bonanostra eius sunt opera cui
us uisceribus non sufficit. ut
nos erigeret nisi et semetipsu
p nobis inclinaret. Si enim
coeternus patris ante secu
la non fieret homo in tempo
re. quando homo temporalis
saperet aeterna. Descensio
ergo ueritatis. ascensio facta est
humilitatis nrae. Demus e glo
riam. demus laudem. qui ui
uit cum patre in unitate sps
sci ds per omnia secula saecul
lorum amen.

INCIPIT OMELIA

SIXTA

TENEBROSA AQUA
IN NUBLIBUS AERIS. QUIA
obscura est scientia in pphetis.
Sed salomonis uoce attestante
didicimus. Gloria regum cae
lare uerbum. et gloria est di
inuestigare sermonem. Quia
et gloria di est. mysteria sermo
nis eius aperire. Ipsa autem
& gloria est hominu ex secretis
abscondere.

perseueritas discipul dicit.
quedico uobis in tenebris. dicite
in lumine. Idest ^{aperte} exponue.
quae in allegoriarum obscuri
tibus auditis. Magnae ue
ro utilitatis est. ipsa obscuri
tas eliquorum di. quia exercet
sensum ^{ut} fatigatione dilatetur.
Exercitatus accipiat. quod capere
non possit otiosus. Habet quoq
adhuc maris aliud. quia scrip
turae sacre intelligentia. quae
si incunctis esset aperta ulesce
ret. In quibusdam locis obscurio
ribus tanto maiore dulcedine
inuenta reficit. quanto maio
ri labore. fatigat animum. quae
sita. Ecce enim sci ezechelis
nunc uoce dicitur. Cumque
aspicerem animalia apparuit
rota una in terra. Quid aut
rota nisi sacram scripturam
signat. Quae ex omni parte
ad adiutorium mentis uolui
tur. et nullo erroris angulo
a predicationis suae uia retine
tur. Ex omni autem parte
reuioluitur. quia in uersa

et prospera et recte et humiliter
 incedit. circulus quippe prae-
 ceptorum illius modo sursum
 modo deorsum est. quia ipsa
 quae perfectioribus spiritaliter
 dicuntur. infirmis iuxta literam
 congruunt. Et ipsa quae paruuli
 iuxta literam intellegunt. doc-
 trina per spiritali intellegen-
 tiam in altum ducunt. Quis
 namque paruulorum. in factis
 esau et iacob. quod alter adue-
 nandum mittitur. ubi bene di-
 cat. alter uero per suppositio-
 nem matris a patre benedicitur.
 nisi iuxta sacre lectionis histori-
 am. pascitur. In qua uidelicet
 historia. ^{ad} intellectum paulo
 subtilius astringitur. uidet
 quia iacob primogeniti benedic-
 tionem. ioseph per fraudem subri-
 puit. sed ut sibi debitam accepit.
 quam concedente fratre. date-
 lentis mercede emerat. At uero
 si quis altius sentiens aut torumq.
 facta uelit per allegoriae arca-
 na de uere. protinus ab histo-
 ria ad mysterium surgit. Quidē

enim quod isaac de maioris
 filii sui uenatione uesci concu-
 piscit. Nisi quod omnipotens deus.
 iudaici populi bona opera-
 tione pasci desiderat. Sed illo
 tardante. minorem rebecca
 subposuit. quia dum iudaicus
 populus bona opera fortis que-
 rit. gentilem populum mater
 gratia instruxit. Ut omnipo-
 tenti patri cibum boni operis
 offerret. et benedictionem ma-
 ioris fratris acciperet. Qui eos
 cibos ex domesticis animalibus
 prebuit. Quia gentilis popu-
 lus placere deo de exterioribus
 sacrificiis non querens. per uoce
 prophete dicit. In me sunt de-
 uota tua quae reddam laudatio-
 nes tibi. Quid est quod isae
 manus iacob aut brachia et
 collum hedinis pellibus texit.
 Nisi quod hedus pro peccato offer-
 ri consueuit. et gentilis popu-
 lus. captus quidem in semina-
 uit desideria. sed cooperatum
 se peccatis carnalibus non eru-
 buit. Quid est quod uestimtis

maioris status induitur. nisi
quod sacre scripturae precep-
ta ^{us} maiori populo data fue-
rant. in bona operatione uesti-
tus est. Et in minor in domo
uitur. quae maior foris exi-
ens intus reliquit. Quia illa
gentilis populus precepta te-
net in mente. quia iudaicus
populus habere non potuit.
dum solam in eis litteram ad-
tendit. Et quod est quod isaac
eundem filium nescit quem
benedixit. nisi ^{hoc} quod de gentili
populo dñs per psalmistam dixit.
Populus quem non cognoui serui-
uit mihi. ob auditu auris ob-
audiuit mihi. Quid est quod
presentem non uidit. et tamen
quod ^{de} ei in futuro ueniant ui-
dit. nisi quod omnipotens deus eum
prophetas suos predicaret. genti-
litatem per gratiam non uidit.
Quia tunc in errore dereliquit.
et tamen quia hanc quandoque
collecturus erat. per benedic-
tionis gratiam praeuidit.
Unde iacob gentilis populi

.iii

figuram tenent. in benedictio-
ne dicitur. Ecce odor filii
mei sicut odor agri pleni. cui
benedixit dñs dñs. Sicut ^{enim} in
euangelio ueritas dicit. Ager
est hic mundus. Et terra gen-
tilis populus ad fidem perducet
per doctos suos in uniuerso
mundo uisitibus redolet.
odor filii odor est agri pleni.
Aliter nanque olet flos uuae quia
magna est uisus et opinio predica-
torum. qui iebriant mentes
audientium. Aliter flos oliuae
quia suauis est opus misericor-
diae. quod more olei resouet
et lucet. Aliter flos rosae quia
magna est fragrantia. que rutilat
et rodet ex quoque mastixum.
Aliter flos lilii quia candida uita
est carnis. de corruptione uir-
ginitatis. Aliter flos uiolae
quia magna est uisus humili-
tatis. qui ex desiderio loca
ultima tenentes se pro humili-
tate terrae in altum non sub-
leuant. et caelestis regni pur-
puram in nec ite seruant.

Anier redolet spica dum ad ma-
 turitatem perducitur. quia
 bonorum operum perfectio ad
 facietatem eorum qui iustitiam
 esurunt preparatur. Qui ergo
 gentilis populus in electis suis
 ubique per mundum sparsus est.
 etis uirtutibus quas agit.
 omnes qui intellegunt. odore
 bonae opinionis replet. dicatur
 recte. Odor sibi mei sicut odor
 agri pleni. Sed quoniam eas-
 dem uirtutes ex se metipso non
 habet adiungit. Cui benedixit
 dominus deus. Et quo isdem elector
 populus per quosdam etiam in con-
 templationem surgit. per quos-
 dam uero in actus uitae solum
 modo opera pinguescit. recte illic
 additur. Det tibi dominus de rore
 caeli. et de pinguedine terrae.
 ros enim de super. et subtiliter
 cadit. et totiens de rore caeli acci-
 pimus. quotiens per infusionem
 contemplationis intimae. de
 superius aliquid tenuit uide-
 mus. Cum uero bona opera
 etiam per corpus agimus. de terrae

pinguedine ditamur. Quid
 est autem quod esau ad patrem
 redit. nisi quod iudaicus
 populus ad placendum domino
 seculo reuertitur. Cui et hoc
 in benedictione dicitur.
 tempusque erit cum solatur
 iugum decollo eius. quia
 a seruitute peccati iudaicus
 populus in fine liberabitur.
 Sicut scriptum est. Donec
 plenitudo gentium introi-
 ret. et sic omnis israhel saluus
 fiet. Quem non paruulorum.
 ipsa euangelica hystoria
 in miraculi operatione testi-
 cat. quod ydrias uacuas
 dominus aqua impleri precepit.
 eandemque aquam per unum
 minimum uerit. Sed haec
 uigilantiores ingenii audi-
 unt. et sacram hystoriam cre-
 dendo uenerantur. quid
 interius inuolat requirunt.
 Qui enim mutare aquam
 minimum potuit. etiam
 uacuas ydrias. ualuit uino
 statim replere. Sed implere

hydrias aqua uibet. quia pri-
us perfectae lectionis hysto-
riam. corda nra replenda sunt.
Et aquam nobis in uinum
uerit. quando ipsa hystoria
per allegoriae misterium. in
spiritalem nobis intelligenti-
am commutatur. Rota ergo
quasi per terram trahitur.
quia paruulis humili sermo-
ne concordat. et tamen magnis
spiritalia infundens. quasi
circulum in altum leuat.
Et inde fursum erigitur. un-
de terram tangere paulo ante
uidebatur. Quia uero undiq-
aedificat. quasi per circulum
rota currit. Unde in lege
scriptum est. Facies et can-
delabrum de auro mundissi-
mo. hastile eius et calamos
serphos et sperulas. ^{et} lilia ex
ipso procedentia. Quis in can-
delabro. nisi redemptor huma-
ni generis designatur. Quia
in natura humanitatis inful-
sit lumen diuinitatis. ut
mundi candelabrum fieret.

quatenus in eius lumine. om-
nis peccator in quibus iacetet
tenebris uideret. Qui pro qd
naturam nram sine culpa sus-
cepit. candelabrum ex auro
purissimo ^{fieri} uibetur. quia et
redemptor nri. qui ^{con} ex coeptione
et natiuitate. perfectus ds
et homo extitit. passionum do-
lores pertulit. et sic ad resurrectio-
nis gloriam peruenit. Ex auro
mundissimo ductile candela-
brum fuit. quia peccatum non
habuit. et tamen eius corpus
per passionis contumelias ad
immortalitatem perfectit.
Nam iuxta uirtutes animae.
quod percussioibus potuisset
perficere. omnino non habuit.
In membris autem suis quae
nos sumus. cotidie percussio-
nibus perficit. quia dum nos
tundimur et afficimur. ut eius
corpus esse. mereamur ipse p-
ficit. De cuius corpore scriptum
est. Ex quo totum corpus p-
nexus et coniunctiones sub-
ministratum. crescit in augm-

tum di. Corpus quippe illius
 nos omnes sumus; per nexus ue
 ro et coniunctiones. corpus liga
 tur. quia dum capiti pectus.
 dum pectori brachia. dum bra
 chuis manus. digiti manibus
 sunt con^uincta. ac membra cete
 ra membris inherere. corpus
 omne perficitur. Sicut sci aposto
 li. quia redemptori nro p^{ro}pinqui
 extiterunt quasi pectus capiti
 inhaesit. Quos qu^{idam} martyres
 sunt secuti. quasi coniuncta bra
 chia pectori fuerunt. Quibus
 dum pastores et doctores subiunc
 ti sunt. per bona opera manus
 brachis inhaeserunt. Hoc uero
 omne corpus redemptori nro
 cottidiae per nexus et coniunc
 tiones subministratur in caelo.
 quia cum ad eum illuc electe
 animae perducuntur. et mem
 bra colligantur. De quo bene
 dicitur. Subministratum et
 constructum. crescit in augmen
 tum di. quia di omnipotens
 redemptor noster quid in se p
 ficiat non habet. adhuc p mem

bra sua cottidie augmentum
 habet. Unde rursus scriptum
 est. Donec occurramus om
 nes in uirum perfectum.
 in mensuram aetatis plenu
 tudinis xpi. hastile uero eius
 dem candelabri. ipsa ecclesia
 debet intellegi quae corpus
 eius est. quia inter tot aduersa
 libera stat. Calami autem
 quidam hastile prodeunt. pre
 dicatores sunt. qui dulcem
 sonum in mundo ediderunt.
 uidelicet canticum nouum.
 Scyphi autem uino repleri
 solent. Quid autem mentes
 auditotum. nisi scyphi sunt.
 Quae scis predicatoribus uino
 scientiae replentur. Sperula
 autem quid est aliud nisi
 uolubilitas p^{re}dicacionis.
 Spera enim in omni parte
 uoluitur. Et predicatio quia
 nec aduersitate retineri
 potest. non p^{er} speritibus
 deuatur. Spera est. quia et
 inter aduersa fortis. et inter
 p^{er}spera humilis. nec timoris

habet angulum. nec elationis.
In cursu ergo suo insigi non ua-
let. quia percunctase uolubi-
ter trahit. Ut autem hoc quod
exempli causa protulimus ex-
quamur. bene post calamos
serphos et sperulas. incandela-
bro lilia describuntur. quia
post eum quam diximus p-
dicationis gratiam atq. uolu-
bilitatem. illa uixens patria
sequetur. Quae animabus
scis. id est floribus uernat
aeternis. Sperulae ergo ad la-
borem pertinent. lilia ad re-
tributionem. Itaq. sicut apud
mosen. sperula doctrina p-
dicationis accipitur. ita hic
per rotam. ipsa sacra scriptura
signatur. Propheta igitur
dum scia animalia uideret
adiunxit. Rota una super
terram. Quante quaeren-
dum e. cum inferuis rote
describantur. cur una rota
prius apparuisse dicitur.
nisi quia antiquo populo
uetus solummodo testamen-

tum datum est. quod ad eru-
diendam mentem illius.
quasi rota uoluitur. Bene
autem rota eadem. super
terram apparuisse dicitur.
Peccanti enim homini dictum
est. Terra es et in terram ibis.
Rota ergo super terram apparu-
it. quia ds omnipotens. lege
super corda peccantium de-
dit. Sed quia haec pennata
animalia. scos uidiimus euan-
gelistas designant. quomodo
prius animalia. et postmodum
rota una aspicitur. dum ante
testamentum uetus fuerit.
et postmodum scia euangeliste
secuti sunt. Sed intellegere
in his possumus. quod illi pri-
us propheta uisi sunt. qui meri-
to transcendunt. Nam quan-
tum scia euangelium testam-
tum uetus precellit. tanto et
p- dicatores. descriptione p-
phetia p- ferri debuerunt.
Quamuis sit adhuc aliud quod
in hac descriptione considerari
debeat. quia p-phetiae sps sic

in ita semetipsum anteriora
 et posteriora simul colligit.
 ut haec simul prophetia lingua
 profertur non possit. Sed ampla
 quidem licet dispersis ser-
 monibus emanat. et nunc
 ultima post primam. nunc
 uero prima post ultimam
 loquitur. Unde ezechiel pro-
 pheta sub figura sc̄ae uniuers-
 salis ecclesiae. euangeliorum
 gloriam. per quatuor anima-
 lium similitudinem uidet.
 et tamen repente illic sub iun-
 git. quae anterioribus tempo-
 ribus gesta sunt. ut patenter
 indicet. simul se uidisse. quod
 carnis lingua non sufficeret
 simul dicere. Quia uero per
 quatuor animalia. etiam per-
 fectos omnes significari dixi-
 mus. considerandum nobis ē.
 quosdam sanctorum et ante lege
 fuisse. qui naturali lege distric-
 te uiuerent. et omnipotenti
 dō placerent. Post animalia
 ergo rota describitur. quia elec-
 torum multi apud omnipoten-

tem dñi perfecti. Ante lege
 fuerunt. Si uero ut dixim.
 animalia solos euangelistas
 debemus accipere. est adhuc
 aliud quod considerare de-
 bemus. Uidebat enim sc̄s
 prophetia. quia haec ipsa uer-
 ba quae obscuritatibus ob-
 uoluta proferebat. non iudaico
 populo sed gentilibus pan-
 derentur. Nobis igitur loquens
 prius animalia. et post rotam
 describere debuit. quia nos
 ad fidem dño largiente ueni-
 entes. non per legem euangelium.
 sed per sem euangelium lege
 didicimus. Ubi uero uel
 qualis rota apparuit. adiun-
 git. cum dicit. Iuxta ani-
 malia habens quatuor facies.
 Ubi adhuc subditur. Et aspectus
 rotarum et opus earum. quia
 si uisio maris. et una similitu-
 do ipsarum quatuor. et aspectus
 earum et opera. quasi sit
 rota in medio rote. Quid ē
 hoc quod cum una diceretur
 rota. paulo post adiungitur

quasi sit rota in medio rotae
Nisi quod in testamenti uete-
ris littera testamentum no-
uum latuit per allegoriam.
Unde et rota eadem quae iux-
ta animalia apparuit. uul-
ta facies habere describitur.
quia scriptura sacra per uetera
testamenta in quatuor par-
tibus est distincta. Uetus
etenim testamentum in
lege et prophetis. Nouum
uero in euangelis atque aposto-
lorum actibus et dictis.
Scimus autem quia ubi faci-
em intendimus. ibi quod
necesse est uidemus. Rota
ergo quatuor habet facies.
quia prius ressecanda ma-
la uidit in populis per lege.
postmodum uidit per pro-
phetas. subtilius uero per euan-
gelium. Ad extremum autem
per apostolos ea quae in cul-
pis hominum ressecarent.
aspexit. Potest quoque in-
tellegi. quod quatuor
facies rota habeat. propter

hoc quod scriptura sacra
per gratiam praedicationis
extensa in quatuor mun-
di partes innotuit. Unde
et bene eadem rota una pri-
us iuxta animalia apparu-
isse. et postmodum quatuor
facies habuisse describitur.
quia nisi lex euangelio con-
cordaret. in quatuor mun-
di partes non innotesceret.
SEQUITUR. Et aspectus
rotarum et opus earum
quasi uisio maris. Recte
sacra eloquia uisio maris si-
militer narrantur. quia in
eis magna sunt uolumina
sententiarum. moles sensuum.
Nec in merito mari similis scri-
ptura sacra dicitur. quia
infirmatur sententia locu-
tionis. sacramento baptisma-
tis. Uel certe considerandum
est. quia nauibus in mari na-
uigamus. cum ad desideratas
terras tendimus. Nobis autem
quid est in desiderio. nisi illa
terra de qua scriptum est.

Portio mea in terra uiuentiu.
 Ligno autem ut dixi cuchi-
 tur. qui mare transit.
 & scimus quia scriptura sa-
 cra lignum crucis nobis p-
 nuntiat cum dicit. Male-
 dictus omnis qui pendet
 in ligno. Quod redempto-
 ri nro. paulus attestatur
 dicens. factus p nobis ma-
 ledictum. Per prophetam
 quoq. lignum annuntiat.
 cum dicit. Dns regnauit
 a ligno. & rursus. Mita-
 mus lignum in panem eius.
 Per euangelium uero lignum
 crucis aperte ostenditur.
 ubi ipsa dni passio quae p-
 phetata est. declaratur.
 Per apostolos autem haec ea-
 dem crux etiam in uerbis
 et operibus tenetur. cum
 paulus dicit. Mihi mun-
 dus crucifixus est. et ego
 mundo. et rursus. Mihi au-
 tem absit gloriari. nisi in cruce
 dni nri ihu xpi. Nobis ergo
 qui ad aeternam patriam

tendimus. scriptura sacra p
 quatuor suas faces mare est.
 quae crucem annuntiat.
 quia nos de terra uiuentiu
 lignum portat. Nisi autem
 mari scripturam sacram.
 similem cerneret. ppheta
 minime dixisset. Repleta
 est terra scientia dni sicut
 aqua manus operientis.
 SEQUITUR. Et una simili-
 tudo ipsae quatuor. et spec-
 tus eae et opera quasi rota
 in medio rotae. Una simili-
 tudo ipsae quatuor. quia
 quod p dicat lex hoc ena
 pphetae. Quod denuntiant
 pphetae. hoc exhibet euan-
 gelium. Quod exhibet
 euangelium. hoc p dicaue-
 runt apostoli p mundum.
 Una ergo similitudo est ipsae
 quatuor. quia diuina elo-
 quia. et temporibus distinc-
 ta sunt. tamen sensibus uni-
 ta. & aspectus eae et opera
 quasi sit rota in medio ro-
 tae. Rota intra rotam e.

testamentum nouum sicut
diximus. in ita testamentū
uetus. quia quod designauit
testamentum uetus. hoc &
testamentum nouum exhi-
buit. Utenim pauca de
multis loquar. quid ē quod
adam dormiente tua pdu-
citur. nisi quod moriente
xpo ecclesia formatur. ^v
Quid est quod isaac ad immo-
landum ducitur. et ligna
porta r. Arae super im-
ponitur et uiuit. Nisi qd
redemptor nr ad passionē
ductus. lignum sibi crucis
ipse portauit. et sic in sacri-
cium p nobis ex humanita-
te est mortuus. ut tamen
in mortalis maneret ex diu-
nitate. ^v Quid est quod ho-
micida post mortem sum-
mi pontificis absolutus.
ad terram ppriam redit.
Nisi quod humanum genus.
quod p peccando sibi in ipso
mortem intulit. post mor-
tem ueri sacerdotis. uideli-

cet redemptoris nr pecca-
torum suorum uinculis soluit.
cum paradysi possessionem
reparatur. ^v Quid est quod
in tabernaculo ppiciatoriu
fieri iubetur. super quod duo
cherubim. unum a summitate
una. et alterum a summitate
alia. ex auro mundissimo po-
nuntur. expandentes alas
et operientes oraculum. qui se
mutuo respiciunt uersis uul-
tibus in ppiciatorium. nisi
quod utraq. testamenta. ita
sibi in mediatore di et hominū
congruunt. ut quod unum
signat hoc alterum exhibeat.
Quid enim ppiciatorium. Nisi
redemptor humani generis
designatur. ^v De quo per pauli
dicitur. Quem pposuit ds.
ppiationem per fidem in
sanguine ipsius. Quid uero
per duo cherubim quae pleni-
tudo scientiae dicuntur. nisi
utraq. testamenta signata sūt. ^v
Ex quibus unum a summitate vnappiciatoriu.
altera stat. Quia quod testa-
mentum ^v
aliud uero a summitate

mentum uetus de incarnatione nri redemptoris coepit pphetando pmittere. hoc testamentum nouum perfecte narrat expletum. Duo autem ex auro mundissimo facta sunt. quia utraq; testamenta. pura ac simplici ueritate describuntur. Expandunt uero alas. et oraculum operiunt. quia nos qui omnipotentis di oraculum sumus ac uisus imminenti bus. scripturae sacre aedificatione protegimur. Cuius dum sententias sollicite aspiciamus. ab errore ignorantiae. eius alas uelamur. Duo uero cherubim semutuo respiciunt. uersis uultibus in propitiatorum. quia utraq; testamenta in nullo a se discrepant; & quasi ad semet ipsa uicissim facies tenent. quia quod unum pmittit. hoc aliud exhibet. dum interpositum mediatorem di et hominum uident. Facies quippe a semet ipsis cherubim auerterent. si quod unum testamen-

tum pmitteret. aliud negaret. Sed dum concorditer de mediatore di et hominum loquuntur. ut uicissim se respiciant. in propitiatorum intendunt. Rota ergo in medio rote est. quia in testamento ueteri. testamentum nouum. & sicut iam sepe diximus. quod testamentum uetus pmissit. hoc nouum exhibuit. & quod illud occultae annuntiat. hoc istud exhibitum aperte clamat. Propheta ergo est testamenti noui. testamentum uetus. & expositio est testamenti ueteris. testamentum nouum. SEQUITUR. Per quatuor partes earum ibant et non reuertebant. Quo alibi diuina eloquia. nisi ad corda hominum uadunt. Sed per quatuor partes euntes ibant. quia scripturae sacre. per legem ad corda hominum uadunt. Signando mysterium per pphetas uadit. Paulo aptius

pphetando dnm per euange-
lium uadit. exhibendo qua.
pphetauit. Per apostolos ua-
dit. pphetando eum quem
pater in nra redemptione
exhibuit. habent ergo rote
facies et uas. quia ostendunt
sacra eloquia noticia pcep-
torum. cum exhibitione
operum. Et p quatuor par-
tes uadunt. quia distinctis
temporibus ut pdiximus
loquuntur. Uel certe quia
in cunctis mundi regionib.
incarnatum dnm pdicant.
O equibus apte mox subditur.
Et non reuertebantur cum
ambularent. haec su peri-
us de animalibus dicta sunt.
Sed non eadem intellegi de ro-
tis. quae de animalibus pos-
sunt. Rotam quippe signa-
re uetus testamentum dixi-
mus. & testamentum ue-
tus ambulauit quidem.
cum pdicationem ad men-
tes hominum uenit. sed
post semetipsum reuersum

non est. quia iuxta litteram
in pceptis suis et sacrificiis.
usq. ad finem sequari non
potuit. Non enim sine im-
mitatione p mansit. cum
in eo spiritualis intellegentia
desuit. Sed cum redemptor
nr in mundum uenit. hoc
spiritualiter fecit intellegi.
quod carnaliter uenit teneri.
Itaq. dum spiritualiter littera
eius intellegitur. omnis in
eo illa carnalis exhibitio uiu-
ficatur. Testamentum uero
nouum. etiam p testamenti
ueteris paginas testamentum
aeternum appellatum est.
quia intellectus illius num-
quam mutatur. Bene ergo
dicitur. quod rote curtes
ibant. et non reuertebantur
cum ambularent. quia dum
nouum testamentum non
rescinditur. dum uetus ia spiri-
taliter intellectum tenetur.
post se non redeunt. quia usq.
ad finem mundi immutabilia
persistunt. Ambulant ergo

sed non reuertuntur. quia spiri-
 taliter ad cornu ueniunt. ut
 eorum p̄cepta uel studia uice
 ruis non mutantur. SEQUITUR.
 Statuta quoque erat rotis. et alti-
 tudo. et horribilis aspectus.
 Quid est quod scripturae sacrae
 eloquus. tria haec ^{in te} narrantur.
 Ut statutam altitudinem et
 horribilem aspectum. id est ter-
 ribilem habere memorentur.
 Quae erendum nobis magnopere
 est quae diuinae scripturae
 statuta. quae altitudo. qui
 horribilis aspectus dicitur.
 Sciendum ergo est. quia statu-
 ta ad uitam congruit. bene ope-
 rantibus. Unde per paulum
 dicitur. Qui stat uideat neca-
 dat. Qui etiam discipulis dicit.
 Sic state in dno carissimi. & p̄-
 pheta qui semoribus acuta
 ante dnm uidebat. ait. Uultu
 dñi in cuius conspectu sto.
 Altitudo uero est caelestis regni
 p̄missio. ad quam tunc um p̄-
 tingitur. quantum iam morta-
 lis uitae omnis corruptio sub-

uigatur. horribilis uero aspec-
 tus est terror gehennae. quae
 sine fine reprobos cruciat. et
 semper in cruciatu conseruat.
 Statuta uero in fecunditate
 p̄ceptionis est. Altitudo in
 celsitudine. super ^{nae} reprobis
 nis. horribilis uero aspectus
 in miris aq̄ terroribus sup-
 plicii sequentis. Scriptura
 igitur sacra statutam habet
 p̄missio ad standum diri-
 git. ut auditorum mentes.
 ad terrenam concupiscentiam
 non euerterit. Altitudinem
 habet. qui in caelesti patria
 aeternae uitae gaudia p̄mit-
 tit. horribilem quoque aspec-
 tum habet. quia omnibus
 reprobis gehennae subplacia
 minatur. Ostendit igitur
 statutam suam in aedificatio-
 ne morum. ostendit altitu-
 dinem in p̄missione p̄mio-
 rum. ostendit horribilem
 aspectum in terroribus sub-
 pliciose. Recta est enim in
 p̄ceptis. alta in p̄missionib.

horribis inminis. habet statu-
ram. cum prophetā dicit.
Qui escite agere puerse. discite
benefacere. quaerite iudici-
um subuenite oppresso. iu-
dicate pupillo defendite
uiduam. & rursum. Fran-
ge esuriētī panem tuum
et egenos uagosq. induc in
domum tuam. Cum uide-
ris nudum operi eum. et do-
mesticos seminis tui ne dispe-
xeris. habet altitudinem. cū
per eundem pphetā dicit.
Non erit tibi sol amplius adlu-
cendum p diem. nec splendor
lunę illuminauit te. sedit
tibi dñs in lucem. sempitær-
nam. et dñs tuus in gloriam tuā
habet horribile aspectum. cū
infernum describens dicit.
Dies ultionis dñi. annus retri-
butionum iudicii. fronet
conuertuntur torrentes eius
in picem ardentem. nocte
et die non extinguetur in
sempiternum. Quam beatus
iob describens dicit. Tenebro

sa terra. et operta mortis ca-
ligine. terra miserie et tene-
brarum. ubi umbra mortis.
et nullus ordo. et sempitær-
nus horror inhabitans.
habet staturam. cum p eam
dñs p ptiatus pollicetur di-
cens. Sicut caeli noui et ter-
ra noua. quae ego stare facio
coram me dicit dñs. Sic sta-
bit semen ur̄m. ^{& nomen ur̄m.} Illi etiam ue-
races coram dño stant. qui
uitam suam in prauidate
non dissipant. habet altitu-
dinem. cum statim subdit.
& erit mensis ex mense. et sabbatum
ex sabbato. Eueniet omnis
caro. ut adoret coram facie mea.
dicit dñs. Quid est mensis.
nisi pfectio dierum. et quid
est sabbatum nisi requies. in
qua ^{hiet} seruale opus non liceat.
Mensis ergo ex mense ē. quia
qui hic pfecte uiuunt. illuc
ad perfectionem gloriae pdu-
cuntur. Sabbatum uero ex
sabbato est. quia qui hic ces-
sant a uerso opere. illuc qui

ceciderunt in cal^{iditate} distributione.
 Habet etiam horribilem aspectum.
 cōtinuus adiungit.
 & egredientur et uidebunt ca-
 dauera uiuorum. qui puari-
 cau sunt in me. Vermes eorum
 non morientur. et ignis eorum
 non extinguetur. Quid enī
 horribilius dici. quid cogita-
 ri potest. quam damnationis
 uulnera suscipere. et dolores
 uulnerum finire numquam.
 O hoc horribili aspectu tota se-
 bene per sophoniam dicitur.
 cum super uenire duris men-
 tibus. dies iudicii denuntia-
 t. Iuxta est dies dñi magnus. iuxta
 et uelox nimis. Uox diei dñi
 amara. tribulabitur ibi fortis.
 Dies irae dies illa. dies tribulatio-
 nis et angustie. dies calamita-
 tis et miseriae. dies tenebrarum
 et caliginis. dies nebulę et tur-
 biris. dies tubae et clangoris.
 Sed quia exterioris rotae dicta
 posuimus. restat nunc interio-
 ris quoq. statutam altitu-
 dinem et horribilem aspectum

pferre debeamus. Habet rota
 interior statutam suam.
 cum euangelium. ad terrā
 desideria in eum uasinos phi-
 bet. redemptoris nr̄i uocib.
 dicens. Attendite ut non
 grauentur corda uia in cra-
 pula et ebrietate. aut in cu-
 ris huius uitae. Habet alti-
 tudinem. cum de eodem
 redemptore nr̄o p̄mittit
 dicens. Quot quod autem
 crediderunt in eum. dedit
 eis potestatem filios d̄i fieri.
 Quid enim hac potestate alti-
 us. quid hac altitudine ^{sup̄plimus} di-
 ci potest. in qua creatus quisq.
 efficitur filius creatoris.
 Habet horribilem aspectum.
 cum de reprobis loquitur di-
 cens. Ibunt in supplicium
 aeternum. Habet statutam.
 cum ueritas discipulos ad-
 monet dicens. Vendite quae
 possidetis et date elemosinā.
 facite uobis sacculos non ue-
 terescentes. Habet p̄missio-
 nis altitudinem cui dicit.

ruf ca
 et tte
 norus.
 p̄ner
 is.
 p̄cam
 etur di
 a ceter
 re facio
 Die sta
 men ur̄m
 un ue
 t. qui
 tate
 altitu
 bdit.
 fabla
 omnis
 e mea.
 nens
 et quid
 ul in
 as
 a
 luc
 du
 ex
 ces
 qui

Uenient ab oriente et occidente
et recumbent cum abraham
et isaac in regno glorum.

Habet horribilem aspectum
cum subdit. Filii autem
regni eicientur in tenebras
exteriores ibi erit fletus et
stridor dentium. Quibus
rursum uoce uejitati dicitur.

Uos in peccatis uestris monemini.

Habet statutam cum primo
pastoris uocibus dicit.

Ministrate in fide uestra uirtute.

In uirtute autem scientia.

In scientia autem abstinentia.

In abstinentia autem pacien-

tiam. In pacientia autem pie-

tatem. In pietate autem

amorem fraternitatis. In amo-

re autem fraternitatis carita-

tem; habet altitudinem. Cui

paulo post dicit. Sic enim

abundanter ministratur

uobis introitus in aeternum

regnum dñi et saluatoris nri

ihū xpī. Qui rursus bonis

pastoribus pollicetur dicens.

Cum apparuerit princeps pasto-

rum. percipietis inmarcescibile
coronam gloriae; habet hor-

ribilem aspectum cum dicit.

Adueniat autem dñi dies ut

erit. in qua caeli magno impe-

tu transibunt. Elementa ue-

ro calore soluentur. Cum hec

igitur omnia soluenda sunt.

quales oportet nos esse in scis con-

uersationibus et pietatibus.

expectantes et sperantes in ad-

uentum diei dñi. Per quam

caeli ardentis soluentur. Ele-

menta uero ignis ardore tabes-

cunt. habet statutam. cum per

paulum. nos a terrenis desideriis

erigit dicens. Mortificate mem-

bra uestra quae sunt super terram;

fornicationem. immundiciam

libidinem. concupiscentiam.

malam. et auaritiam. quae est

idolorum seruitus; habet altu-

tudinem cum promittit dicens.

Uita uestra abscondita est cum

xpo uido. cum xpc apparuerit

uita uestra tunc et uos apparebi-

tis cum illo in gloria. habet

horribilem aspectum cum inatur

dicent. In reuelatione dñi nri
ihū xpī de caelo. cum angelis uir
tutis eius in flamma ignis. dan
tis uindictam his qui ^{non} uouerunt
dñm. et qui non obediunt euan
gelio dñi nri ihū xpī. qui poe
nas dabunt in interitu aeter
nas. a facie dñi et gloria uirtutis
eius. habet statutam. cum nos eccl
monet dicens. Videte ne quis
alicui malum p malo reddat.
sed quod bonum est. sectamini
in inuicem. et in omnes. habet
altitudinem. cum pmittit di
cent. Si conuincimur. et conuue
rimus. si sustinemus. et conregna
bimus. & rursum. Non sunt
condignae passionis huius tempo
ris. ad futuram gloriam quae
reuelabitur in nobis. habet hor
ribilem aspectum. cum minat
dicens. Terribilis quaedam expec
tatio iudicii. et ignis aemulatio.
quae consumptura est aduersa
rios. Qui rursus ait. horrendū
est incidere in manus di uiuentis.
Qui omnia breui quoq. sententia
stringit dicens. Ut possitis con

phendere cum omnibus scīs.
quae sit latitudo. et longitudo.
et sublimitas. et profundum.
Lata quippe est caritas. quia
et in uiciorū dilectionem
capit. et per eam caritatem quae
nos omnipotens dñs late dili
git. etiam longanimitet por
tat. hoc ergo nos debemus exhi
bere. pximīs. quod indignis
nobis a creator nro. conspicimus
exhiberi. Latitudo itaq. et lon
gitudō ad statutam p tinet.
quia p amorem mores dilatat.
uisiterna mala. caritas longa
nimitet portet. Sublimitas
aeternorum est. illa remunere
ratio p miorum decem in
mensitate dicitur. Quae nec
oculis uidit. nec auris audi
uit. nec in cor hominis ascen
dit. quae p parauit dñs dili
gentibus se. habet ergo in sub
limitate altitudinem. quia
aeterna scōrē gaudia. nulla
nunc p ualent cogitatione
penetrare. Profundum quoq.
est. illa inestimabilis damnatio

sub plioꝝ. quae eos quos
susceperit inuis deſmerget.
In quibus sacra eloquia horri-
bilem aspectum habent.
quia inestimabilem terrore
audientibus incucunt. cu
sub plia inferi locuntur.
Bene ergo dicitur. Statuta quo-
q. erat rotiferaturudo. et hor-
ribis aspectus. quia scriptura
sacra. in utroq. testamento et
admonendo recta est. et pmu-
tendo alta. cum inando terri-
bilis. haec nos fratres k̄mi
hodie h̄na die laꝝiente d̄no di-
xisse sufficiat. ut ad differen-
da ea quae subiuncta sunt.
quo reparati redeamus. in au-
tore omnium d̄no d̄no con-
fidentes. qui uiuit et regnat
cum patre. in unitate sp̄s sc̄i
per omnia secula seculorum.
amen. *Explicit homilia*

SINCIPIT OMELIA
SEPTIMA.
SICUT NOSTIS FRA-
TRES K̄MI. CONSUE-
DO PPHETIAE EST. R̄. CISTA

.N.

nunc illa aspiciere. et ab aliis
in aliud subito uerba deſiuare.
Sicut psalmista cum d̄no lo-
quaeretur dicens. deus iudex
iustus. fortis et longanimis.
numquid irascetur per singu-
los dies. nisi conuertamini gla-
dium suum iube. tauri. et pa-
rauit illum. Impsa parauit
uasa mortis. sagittas suas ar-
dentibus effecit. Repente sub-
iunxit. Conceptit dolorem &
peperit iniquitatem. lacum
aperuit et effodit eum. et inci-
dit in foueam quam fecit. Ecce
cum d̄ni narraret iustitiam.
quasi non mutata uoce. repen-
te peccatoris intulit culpam.
Quod unum exempli causa di-
xisse sufficiat. quia quisquis
in prophetis usum lectionis
habet. quam crebro ista faciat
non ignorat. Unde uinehe-
chiel ppheta. cum d̄notis loque-
retur. adiunxit. & totum
corpus plenum oculis incitui-
tu ipsorum quatuor. Qui enim
non ipsorum. seclipsore dixit.